

طرح درس دوره (Course Plan)

عنوان درس: داخلی جراحی (۴) - اختلالات سیستم خونساز	تعداد واحد: ۱ واحد (۱۶ ساعت)	نوع درس: نظری
فراگیران: دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری - ترم ۵	پیش نیاز: بیماریهای داخلی جراحی ۱، ۲، ۳	
زمان ارائه: نیمسال اول ۹۴-۹۵	مدرس: دکتر سجادی	

شرح درس:

سیستم خونساز از سیستم های پیچیده و مهم بدن انسان می باشد که نقش و وظایف مهمی را ایفا می کند. این سیستم به اختلالات عدیده ای می تواند دچار شود که تاثیر گسترده ای بر سلامت انسان دارد که شناخت آنان برای پرستاران به منظور مراقبت موثر از بیماران از اهمیت به سزایی برخوردار است. هدف از تدریس این مبحث آشنایی دانشجو با اختلالات و بیماریهای دستگاه خونساز، نحوه اداره و درمان آن با تاکید بر مراقبت های پرستاری می باشد تا با کسب دانش و استفاده از مهارتهای تفکر خلاق، براساس فرآیند پرستاری، بتوانند مراقبت از مددجویان مبتلا به اختلالات مذکور را به نحو موثری انجام دهند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با اختلالات و بیماریهای دستگاه خونساز و نحوه مراقبت و اداره این بیماران

اهداف ویژه:

در پایان این دوره از دانشجو انتظار می رود که:

۱. آناتومی و فیزیولوژی سیستم خونساز را بیان نماید.
۲. نحوه بررسی و شناخت دستگاه خونساز (تاریخچه سلامتی، معاینات فیزیکی، تستهای تشخیصی و علائم شایع) را توضیح دهد.
۳. بتواند کم خونی ها را طبقه بندی نموده و آنها را با هم دیگر مقایسه نماید.
۴. پاتوفیزیولوژی، علل، علائم و شیوه های درمان و مراقبت از بیماران مبتلا به انواع کم خونی را شرح دهد.
۵. مراقبت از بیماران مبتلا به کم خونی ها (هیپوپرولیفراتیک، همولیتیک و ناشی از خونریزی) را بطور صحیح و براساس فرآیند پرستاری به انجام رساند.
۶. تعریف، علل، نشانه ها و مراقبت های مورد نیاز برای بیماران مبتلا به پلی سایتمی را بیان نماید.
۷. فرایند پرستاری مربوط به هر یک از انواع آنمی را توضیح دهد.
۸. لوسمی را تعریف نموده و انواع لوسمی را طبقه بندی نماید.
۹. پاتوفیزیولوژی، علائم و نشانه ها و اقدامات مراقبتی و درمانی را در مورد انواع لوسمی بیان نماید.
۱۰. بیمار مبتلا به لوسمی را بر اساس فرایند پرستاری بررسی نموده و تشخیص پرستاری صحیح داده و برنامه مراقبتی برای این بیماران تدوین کند.
۱۱. لنفوما را تعریف نموده و انواع آن را با همدیگر مقایسه کند.
۱۲. پاتوفیزیولوژی، نشانه ها و اقدامات درمانی و مراقبتی در بیمار مبتلا به لنفوم و میلوما را بیان کند.
۱۳. اختلالات مربوط به پلاکتها (ترومبوسایتمی، ترومبو سایتو پنی) را تعریف و علائم، اقدامات مراقبتی و درمانی را برای این اختلالات بیان کند.
۱۴. هموفیلی را تعریف و اقدامات مراقبتی و درمانی را بیان نموده و نحوه مراقبت از راین بیماران را براساس فرایند پرستاری تبیین کند.
- ۱۵.

روش تدریس:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

الگوی تدریس:

پیش سازمان دهنده

وسایل کمک آموزشی: کامپیوتر و دیتا پروژکتور، ماژیک و وایت برد، نمایش تصاویر

وظایف و تکالیف دانشجوی:

- ۱- دانشجویان بایستی بطور مرتب و منظم در جلسات آموزش حضور داشته باشند.
- ۲- مطالعه منابع مطالعه قبل و بعد از شرکت در کلاس به منظور حضور پویا و فعال در مباحث کلاسی.
- ۳- شرکت دانشجو در کوئیزها و امتحان پایان ترم الزامی است.
- ۴- انتخاب یک بیمار مبتلا به یکی از اختلالات تدریس شده و ارائه فرایند پرستاری
- ۵- جستجو و انتخاب مقاله جدید در مورد اختلالات تدریس شده و ارائه خلاصه آن در یک صفحه

روش ارزشیابی دانشجوی:

نمره	درصد	شرح فعالیت	ردیف
۲	۱۰	حضور منظم و شرکت فعال در مباحث کلاس	۱
4	20	میان ترم	۲
۲	۱۰	ارائه خلاصه مقاله یا ارائه فرایند پرستاری	
12	60	آزمون تراکمی (پایان ترم)	۳
۲۰	۱۰۰		جمع

منابع مطالعه:

- 1) Smeltzer S.C, Bare G.B, Hinkle J.L, Cheever K.H. Brunner & Suddarth's Textbook of Medical-Surgical Nursing. (Last Edition). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins;
- 2) Black, Joyce M., Jane Hokanson Hawks, and Annabelle M. Keene. *Medical-Surgical Nursing: Clinical Management for Positive Outcomes - Single Volume*. W.B. Saunders Company, (last edition)
- ۳) پرستاری داخلی جراحی (بخش بیماریهای خون)، ترجمه های موجود. (آخرین چاپ)

(جدول زمان بندی ارائه جلسات)

جلسه	موضوع	اهداف جلسات
اول	معارفه_ ارزشیابی آغازین _ تبیین انتظارات- بیان شیوه ارزشیابی آشنایی با مفاهیم خون شناسی	برقراری ارتباط اطمینان از داشتن پیشنیازها _ جایابی _ تعیین و تبیین اهداف ۱. دانشجویان با مفاهیم مربوط به سیستم خونساز بدن انسان آشنا شده و آنها را تعریف و درک کنند.
دوم	آناتومی و فیزیولوژی سیستم خونساز بررسی بیمار و تستهای تشخیصی	۱. اجزای مختلف سیستم خونساز را بیان کرده و نقش و عملکرد هر کدام را بیان نماید. ۲. نحوه بررسی بیمار مبتلا به اختلالات خونساز را بیان کند. ۳. تستهای تشخیصی مهم (آزمایشات، بن مارو و...) در اختلالات خونی را توضیح دهد.
سوم	اختلالات مربوط به گلبولهای قرمز (آنمی ها)	۱- آنمی را تعریف و علل ایجاد آن را فهرست کرده و طبقه بندی نماید. ۲- فرایند پرستاری در بیماران مبتلا به اختلالات کم خونی را بیان کند. ۳- علل و عوامل، علایم، نحوه تشخیص و درمان را در آنمی فقر آهن و مگالوبلاستیک را بیان نماید.
چهارم	اختلالات مربوط به گلبولهای قرمز (آنمی ها)	۱. تعریف، علل، نشانه ها و درمان و مراقبت را در آنمی پرنی سیوز، آنمی های همولیتیک (سیکل سل و تالاسمی) را توضیح دهد.
پنجم	پلی سایتمی - نوتروپنی	۱. پلی سایتمی را تعریف و انواع اولیه و ثانویه را با همدیگر مقایسه کند. ۲. علایم و نشانه ها، عوارض زودرس و دیر رس و درمان را در پلی سایتمی بیان کند. ۳. نوتروپنی را تعریف و ANC را محاسبه و اهمیت این اختلال خونی را بیان کند.
ششم	اختلالات بدخیمی خون (لوسمی)	۱. لوسمی را تعریف و انواع آن را بیان کند. ۲. علل، پاتوفیزیولوژی و تظاهرات بالینی و اقدامات درمانی و مراقبتی در موارد لوسمی را بیان کند. ۳. فرایند پرستاری را در مورد یک بیمار فرضی مبتلا به لوسمی را تنظیم کند.
هفتم	لنفوما و میلوما	۱. لنفوما را تعریف تفاوت لنفومای هوچکینی و غیر هوچکینی را بیان کند. ۲. پاتوفیزیولوژی، علایم و نشانه ها تستهای تشخیصی و درمان را لنفومای هوچکینی توضیح دهد. ۳. پاتوفیزیولوژی، علایم و نشانه ها و عوارض آن را توضیح دهد.
هشتم	اختلالات خونریزی دهنده اختلالات پلاکتی، هموفیلی)	۱. مکانیسم انعقاد خون و مسیرهای داخلی و خارجی انعقاد را توضیح دهد. ۲. علل، نشانه ها و اقدامات درمانی را در ترومبوسایتمی اولیه و ثانویه توضیح دهد. ۳. علل، نشانه ها و اقدامات درمانی و مراقبتی را در ترومبوسایتوپنی را بیان نماید. ۴. هموفیلی را تعریف و علل، انواع، و اقدامات درمانی و نکات پرستاری در مراقبت از این بیماران را بیان کند.
نهم	آزمون تراکمی	